

S.T.O.P.

o b č a n s k é s d r u ž e n í

Individuální a skupinové doučování dětí
ze sociokulturně znevýhodněného prostředí

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2007

Slovo úvodem

strana 3

Poslání

strana 4

Historie sdružení

strana 5

Stručně o programu Individuální a skupinové doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí

strana 6

Realizace programu Individuální a skupinové doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí v roce 2007

strana 8

Realizační tým

strana 8

Dobrovolníci

strana 9

Dobrovolnické hodiny

strana 11

Doučované děti

strana 12

Kvalitativní vyhodnocení programu

strana 15

Výlety

strana 19

Poděkování

strana 21

Finanční zajištění programu

strana 22

Fotografie

strana 23

O nás

strana 24

Vážení a milí přátelé,

dostává se Vám do rukou výroční zpráva o činnosti občanského sdružení S.T.O.P. za rok 2007 a Vy tak máte možnost s její pomocí nahlédnout do života našeho sdružení. Uplynulý rok byl pro naše sdružení velice významný a přinesl několik nových změn.

Jedna ze změn byla spojena s vedením občanského sdružení. Dosavadního statutárního zástupce vystřídal nový a tímto krokem přestala být naše organizace ryze studentskou. Změnili se také koordinátoři programu. Pocházejí z řad dobrovolníků, kteří se sdružením spolupracovali několik let předtím. Přes všechny tyto změny bylo sdružení stabilní a s novými lidmi přišly také nové nápady týkající se realizace programu doučování.

Další změnou byl návrat k původní koncepci programu doučování z roku 2001. Tedy pomocí doučování působit na celou rodinu dítěte, což je možné naplnit především tak, že dobrovolníci docházejí přímo do rodin dětí. Doučování se tímto přesunulo z půdy škol do domovů. Tento krok nebyl jednoduchý a přinesl sebou několik potíží pramenících zejména z určité zavedené praxe. I přesto se nám během uplynulého roku podařilo potvrdit, že to byl krok správným směrem. Doučování je více konkrétní, individuální, flexibilní a zapojuje celou rodinu dítěte. Nově jsme také rozšířili svoji činnost do Frýdku-Místku a Karviné.

Že jsme se vydali správnou cestou, potvrdil i nárůst zájmu dobrovolníků o spolupráci a jejich setrvání v projektu i s blížícím se koncem školního pololetí. V nadcházejícím roce se chceme především zaměřit na jejich podporu v oblasti zajištění všech potřebných pomůcek a materiálů, bezpečnosti výkonu doučování a vzdělávání formou různých seminářů, workshopů a prožitkových akcí.

Občanské sdružení S.T.O.P. má za sebou sedm let činnosti a v současné době hledíme do budoucna a dál plánujeme rozšíření svých aktivit nejen na poli vzdělávání dětí ale také v oblasti dobrovolnictví. Plánů je mnoho a my věříme, že s vaší podporou je dokážeme úspěšně realizovat.

Na závěr chceme poděkovat Vám – dárcům, partnerům a všem příznivcům občanského sdružení S.T.O.P. za dosavadní pomoc a podporu našeho úsilí. Naše velké poděkování však patří i našim dobrovolníkům za jejich dobrou vůli, úsilí dělat dobré věci, energii a odhodlání pokračovat dál ve společném díle.

Občanské sdružení S.T.O.P. má za sebou sedm let působnosti, která by však bez podpory a práce Vás všech byla nemyslitelná. Děkujeme.

Mgr. Ivona Šťovíčková
předsedkyně a výkonná ředitelka o.s.

Posláním občanského sdružení S.T.O.P. je napomáhat sociálně vyloučeným nebo sociálním vyloučením ohroženým jednotlivcům a rodinám v přístupu ke společenským zdrojům a příležitostem. Činnost organizace se zaměřuje na vytváření podmínek pro rovné příležitosti prostřednictvím svých projektů, školení a seminářů. Zlepšujeme komunikaci mezi většinovou společností a menšinami. Vytváříme a prosazujeme postupy ve vzdělávání, které posilují občanskou a multikulturní společnost.

Konkrétními cíli v tomto smyslu jsou:

- přinášet podněty, které vedou ke zlepšení podmínek v přístupu ke vzdělání
- podporovat úspěšné zařazení dětí ze znevýhodněného prostředí do školského systému
- zvyšovat sebevědomí romských dětí ve vztahu ke vzdělávání a uplatnění ve společnosti
- posílení počtu romských dětí vstupujících na střední školy
- podporovat mimoškolní vzdělávání školou povinných dětí
- rozvíjet komunikační a sociální dovednosti dětí vyrůstajících v sociokulturně znevýhodněném prostředí
- podporovat a motivovat rodiče z cílové skupiny v dalším vzdělávání jejich dětí
- podílet se na zlepšení vztahů mezi romskou a neromskou populací

V rámci naší práce vycházíme jednak z principů nediskriminující občanské společnosti a jednak z konceptu sociálních služeb. Činnost organizace se proto zaměřuje na jednotlivce (občany), resp. rodiny a nikoli na „komunity“ či jiné kolektivní jednotky. Smyslem jednotlivých aktivit je překonávání bariér bránících sociálně vyloučeným klientům v sociální integraci, resp. vyrovnání jejich šancí na společenský úspěch v poměru k možnostem „většinové“ populace. Vedle principu rovných příležitostí je další hodnotou, kterou ve své práci ctíme, tzv. zplnomocňování klienta, čili snaha, aby charakter služby umožňoval, že klient na základě poskytnuté podpory bude schopen samostatného konání.

Říjen 2000 : Počátek

Vznik nápadu na zahájení projektu individuálního doučování dětí v domácím prostředí (převážně romských rodin) oficiální formou. Dříve pouze neoficiálně. Nastává mapování situace a začátek realizace projektu ve spolupráci s Magistrátem města Ostrava, odborem sociálních věcí, oddělení sociální prevence (Bc. Ivanou Nesětovou a romskou poradkyní Lýdií Poláčkovou). Dochází ke kontaktu s jednotlivými romskými asistentkami na ZŠ a ZvŠ. Počátek docházení studentů do rodin. Jde o tzv. zkušební období.

Leden 2001: Vznik občanského sdružení S.T.O.P.

Statutárním zástupcem se stává Tomáš Jalůvka – toho času student Ostravské univerzity.

Únor, březen 2001: Organizační zajištění, plánování, spolupráce s o.s. Nová škola

Dokončení struktury projektu, tj. kurikula a organizační složky. Stanovení úkolů, cílů, podmínek doučování a vzájemné spolupráce mezi o.s. S.T.O.P. a Novou školou na projektu Re-integrace. Rozšíření o skupinové doučování. Vznik konečné podoby projektu (název – Individuální a skupinové doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí).

Září 2001: Spolupráce s Ostravskou univerzitou a oborem Vychovatelství

Nábor 10-ti studentů Ostravské univerzity Pedagogické fakulty, oboru Vychovatelství. Počáteční kontakt s romskými asistenty, nabídnutí pomoci doučování v novém školním roce. Začátek doučování.

2002: Rozšíření realizačního týmu

Realizační tým občanského sdružení S.T.O.P. se rozrůstá o koordinátory doučování. Jsou jimi David Moravec a Ivona Šťovíčková – studenti Ostravské univerzity se zkušenostmi z přímého doučování dětí.

Leden 2003: Změna statutárního zástupce

Statutárním zástupcem se stává David Moravec, organizace funguje jako studentská.

Rok 2004:

Pomozte dětem - 6.4.–7.4. 2004 sdružení zorganizovalo v Ostravě akci „Pomozte dětem“. Akreditace předmětu „Doučování dětí s výukovými potížemi“ na Ostravské univerzitě (zkr. DOVYP).

Rok 2005: Změna statutárního zástupce

Novým statutárním zástupcem se stává Jindřich Houžva (student Ostravské univerzity, dříve se aktivně podílel na doučování dětí) – je tak zachován princip studentské organizace.

Prosinec 2006: Jednání o novém statutárním zástupci

Vzhledem k časové, administrativní a profesní náročnosti probíhají jednání o nástupci J. Houžvy, který uzavírá vysokoškolské studium. S nabídkou je oslovena členka o.s. Mgr. I. Šťovíčková, která se dříve aktivně podílela na doučování a také jej koordinovala.

FILOSOFIE PROGRAMU

Základní filosofií programu je potřeba motivovat děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí (ze sociálně slabých rodin; především rodin romských), aby samy usilovaly o aktivní zapojení do vzdělávacího procesu.

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Hlavním cílem programu je prevence předčasného ukončování vzdělávání a zkvalitnění úrovně mimoškolní přípravy sociálně znevýhodněných dětí. Realizací doučování chceme rozšířit možnosti dětí, zvětšit jejich šance pro volbu dalšího stupně vzdělání nebo výběru povolání, následně pak plánování svého života i schopnosti plnohodnotně se zapojit do společnosti. Programem se snažíme překonat bariéry dětí ve vzdělávání – zejména nedostatek zázemí ke vzdělávání, nedostatek podnětů k osobnímu rozvoji, nedostatek vzdělání a schopnosti některých rodičů připravovat se s dětmi do školy; a motivovat rodiče, aby děti posílali do školy a dbali na jejich další vzdělávání.

CÍLE PROGRAMU

- pomoci dětem zvládat učební osnovy daného ročníku
- motivovat děti k přípravě do školy – potažmo ovlivnit zapojení rodičů do školní přípravy svých dětí
- individuálním a kamarádským přístupem dobrovolníka ovlivnit směřování dětí a budoucí vizi jejich uplatnění po splnění základní školní docházky, tzn. dát podnět k dalšímu studiu, k rozvoji jejich potenciálu v určité kvalifikaci
- snížit riziko propadnutí a následného opakování ročníku
- přiblížit dobrovolníkům romskou kulturu, tradice a zvyklosti a doučovaným dětem pomoci se socializací, jejímž hlavním prostředkem by měl být přenos sociálního učení a to prostřednictvím různých exkurzí, výletů a komunikací (interakcí) mezi přímými účastníky doučování
- vzájemným poznáváním zlepšit vztah mezi majoritní a minoritní populací
- pochopení důležitosti vzdělání v životě dítěte pro jeho budoucí profesní život a uplatnění na trhu práce
- přispět k eliminaci rasové nesnášenlivosti

CÍLOVÁ SKUPINA PROGRAMU

Hlavní cílovou skupinou programu jsou děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí – romské děti, děti cizinců a děti z málo podnětného nebo neúplného rodinného prostředí. Dalšími cílovými skupinami, které program také ovlivňuje, jsou rodiny zapojených dětí a samotní dobrovolníci.

PRŮBĚH PROGRAMU

V případě, že klient (zákonný zástupce dítěte či dítě samo) projeví zájem o individuální doučování, koordinátor zajistí jeho zprostředkování. Individuální vzdělávání je poskytováno rodinám s dětmi prostřednictvím dobrovolníků, kteří docházejí pravidelně přímo do rodiny, kde pomáhají s mimoškolní přípravou. Pokud není v rodině pro doučování vhodné prostředí, probíhá vzdělávání v prostorách školy, kterou dítě navštěvuje, nebo v organizaci, která v lokalitě působí a věnuje se práci s dětmi a mládeží. Dohoda o zařazení do programu se sjednává se zákonnými zástupci dětí písemně a klienti do tohoto programu vstupují dobrovolně.

Děti doučují dobrovolníci, kteří jsou zejména z řad studentů středních, vyšších odborných a vysokých škol. Část dobrovolníků se také profiluje ze studentů Ostravské univerzity, kteří si doučování mohou zvolit jako jednu z forem pedagogické praxe (obor Vychovatelství) nebo si jej zapsat jako volitelný akreditovaný předmět „Doučování dětí s výukovými potížemi“ (zkr. DOVYP). S dobrovolníky je sjednána dobrovolnická smlouva. Dobrovolníci pracují s dětmi na bázi mentoringu. Mentoring představuje vytvoření dvojice složené z dospělého (dobrovolník) přiměřeného věku a dítěte. Mentor se dítěti věnuje individuálně, vzniká důvěrný vztah, který dítěti poskytuje bezpečí a důvěru. Mentor dítěti pomáhá s přípravou do školy, ale nabízí mu i jiné aktivity (kino, výstavy, výlety.) Seznamuje dítě s jiným životním stylem, ale zároveň respektuje jeho původ. Vztah obohacuje oba účastníky.

Lidé ze sociálně vyloučeného prostředí ve většině případů sami neví, jak dítěti poradit a co je nutné pro dobrý prospěch dítěti zabezpečit. Náplní práce dobrovolníka je práce nejen s dítětem, ale i s celou rodinou. Pozitivním přínosem je, když se rodina naučí od dobrovolníka dohlížet na pravidelnou přípravu do školy, na plnění domácích úkolů a uvědomí si nutnost komunikace se školou. Dobrovolník se pro dítě i rodiče často stává pozitivním vzorem. Sociální a komunikační dovednosti těchto dětí jsou dále zvyšovány rovněž prostřednictvím návštěv kin, muzeí, výstav, divadel a výletů, které s dobrovolníkem absolvují.

PRAVIDLA DOUČOVÁNÍ

Abychom předešli možnému zneužití doučování a poskytli jej opravdovým zájemcům, přijali jsme následující pravidla: doučování probíhá zpravidla v rodinách, kde mají rodiče základní vzdělání v rodinách, které si nemohou doučování zajistit ze svých finančních prostředků využití pravidla 3krát a dost (v případě opakované neomluvené nepřítomnosti můžeme doučování ukončit) s rodiči se sjednává písemná dohoda

JAK SI DOBROVOLNÍCI VYBÍRAJÍ DĚTI, KTERÉ BUDOU DOUČOVAT

Dobrovolníkům je předkládán seznam dětských zájemců o doučování s uvedením několika podrobností, aby bylo zaručeno, že si dobrovolník vybere dítě, kterému může adekvátně a efektivně pomoci. Při rozhodování tak může brát dobrovolník na zřetel následující kritéria: předmět, který dítě uvedlo jako problematický, třídu, kterou žák navštěvuje a lokalitu, ve které doučování bude probíhat. Další bližší informace jsou dobrovolníkovi sděleny až po samotném výběru a to buď koordinátorem S.T.O.P. nebo sociální pracovníci, která s rodinou pracuje. Informace dobrovolníkovi poskytují také rodiče a učitelé dítěte. Dobrovolníci jsou k veškerým informacím, které se o dětech dozvědí, vázáni mlčenlivostí.

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE DOBROVOLNÍKŮ

- Dobrovolník navštěvuje vždy stejného žáka a to minimálně 1x týdně po cca 1,5 hodině (doba je určena individuálně dle potřeb žáka a časových možností dobrovolníka).
- Dobrovolník připravuje pro dítě úkoly přiměřené věku a individuálním zvláštnostem žáka, na činnost se připravuje dle potřeby žáka (zajištěno konzultacemi s koordinátory), vede si záznamy (o úspěších, o lepších formách a metodách práce a uchovává je pro společné reflexe).
- Hodnocení žáka probíhá pomocí speciálně zhotovených obrázkových razítek, které symbolicky zastupují úspěch, neúspěch. Dobrovolník si může zvolit i vlastní hodnotící systém.
- Dobrovolník hodnotí žakovu činnost (resp. aktivitu, míru splnění úkolu a jeho kvalitu). Vše je zaznamenáno v „úkolníčku“ žáka, který obdrží na začátku doučování. I zde je dokumentace o úspěších či neúspěších žáka závislá na zvolené metodě hodnocení doučujícího dobrovolníka.
- Dobrovolník i žák se účastní mimovýukového programu (výlety, různé soutěže, exkurze atd.) na základě dobrovolnosti.

VÝHODY PROGRAMU

- individuální a kamarádský přístup dobrovolníků
- domácí prostředí
- flexibilní plánování doučování
- motivující hodnocení dětí
- zapojení rodiny dítěte do programu

REALIZACE PROGRAMU INDIVIDUÁLNÍ A SKUPINOVÉ DOUČOVÁNÍ DĚTÍ ZE SOCIOKULTURNĚ ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2007

V roce 2007 se obměnila celá pracovní základna občanského sdružení S.T.O.P. V lednu nastoupila nová statutární zástupkyně a v průběhu prvního poletí z časových důvodů ukončili spolupráci oba koordinátoři (zůstali členy výkonného výboru). Na jejich místo přišli dva noví, kteří také znali program doučování z dřívějších pozic dobrovolníků, tudíž program nebyl nijak narušen.

Z předchozí studentské organizace, kterou vždy vedli 3 studenti Ostravské univerzity, se stala organizace profesionální. S novými lidmi přišly i nové podněty a nápady týkající se jak koncepce doučování tak získávání dobrovolníků. Nový rok jsme začali se 6 studenty předmětu „Doučování dětí s výukovými potížemi“ (dále jen DOVYP), kteří si předmět zapsali v zimním semestru 2006 a docházeli doučovat děti i přes zkouškové období, a jedním dobrovolníkem. V průběhu roku se počet zájemců, se kterými jsme uzavřeli dobrovolnickou smlouvu, navýšil téměř jedenáctkrát. Celkový počet nových dobrovolníků čítal 75. Dobrovolníkům jsme se snažili poskytnout veškerý dostupný servis, pomůcky a materiál na doučování, individuální poradenství, supervize, možnost účasti na výletech, proplácení jízdného na doučování do odlehlých lokalit a pokrytí nákladů na vstupné na kulturní akce, které s dětmi navštěvovali.

Na základě zhodnocení zpětných vazeb dobrovolníků doučujících ve školách a v domácím prostředí jsme se pokusili přesunout převážnou část realizovaného doučování přímo do rodin dětí. Tímto krokem jsme navázali na původní koncepci doučování z roku 2001. I nadále však měli dobrovolníci možnost volby místa doučování (školou, organizaci působící v okolí bydliště dítěte nebo rodinné prostředí). Po seznámení s výhodami a nevýhodami toho kterého prostředí si ale ve většině případů zvolili rodinu, což nám potvrdilo, že uskutečněná změna není krokem zpět.

Doučování v rodinách sebou ovšem přineslo větší časovou náročnost na zajištění koordinace, na individuální supervize a poradenství. Program se musel nadále propracovávat a i v současné době je stále co zdokonalovat. Velmi potěšující jsou poznatky dobrovolníků, kteří do rodin docházejí. Doučování si velmi chválí, rodina, kde doučují, je ve většině případů doslova přijala za své členy.

Rok 2007 sebou také přinesl rozšíření programu do dalších dvou měst a to Frýdku-Místku a Karviné, což se podařilo za prvotní podpory Vzájemného soužití o.s.

Jako součást programu doučování pořádáme pro děti a dobrovolníky výlety. V průběhu roku se nám podařilo zrealizovat celkem dva třídní pobyty. Jeden orientovaný na prožitkovou pedagogiku, na kterém jsme spolupracovali se společností Azimut a nesl se v duchu seriálu Ztracení. Druhý, konaný na zámku v Bartošovicích, na němž děti ve spolupráci s dobrovolníky luštily tajemství bílé paní Perchty z Bartošovic.

V listopadu jsme se účastnili dvoudenního semináře MŠMT „Příklady dobré praxe v oblasti vzdělávání dětí a žáků z romské komunity“, kde jsme vystoupili s prezentací programu Individuální a skupinové doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

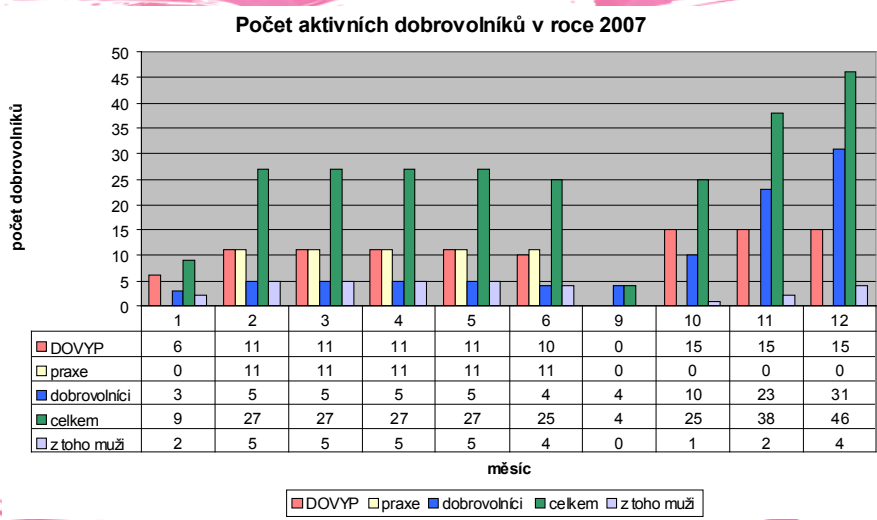
Koncem roku jsme se také zapojili do projektu katedry sociální práce Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity v Ostravě „Zvýšení připravenosti studentů sociální práce na měnící se požadavky a potřeby budoucích zaměstnavatelů pomocí kvalitnějšího vzdělávání v oblasti odborné praxe studentů“ jako zařízení poskytující studentům možnost vykonání odborné praxe.

Naše sdružení je také členem pracovních skupin Komunitního plánování v Ostravě “Děti a rodina” a “Romské etnikum.”

DOBROVOLNÍCI

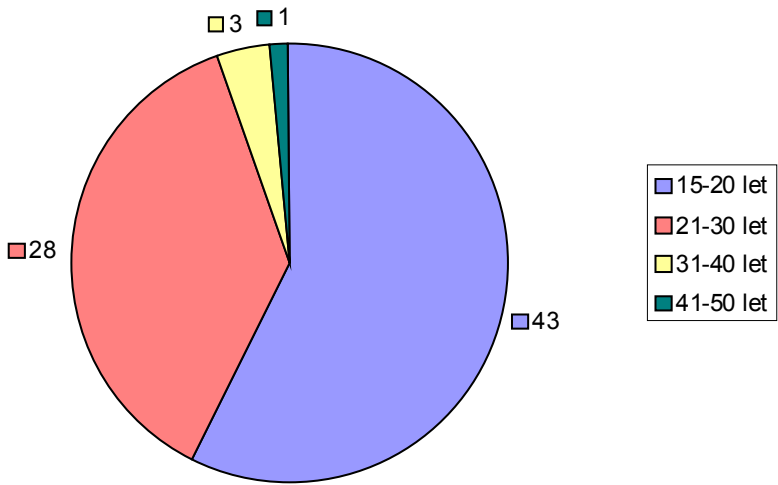
Naše sdružení je založeno především na práci dobrovolníků. Dobrovolníky dělíme do několika skupin: dobrovolníci; studenti zapsaní do předmětu „Doučování dětí s výukovými potížemi“ (dále DOVYP) a studenti oboru Vychovatelství, kteří si vybrali doučování jako jednu z možností volitelné praxe v prvním ročníku (dále Praxe) na Ostravské univerzitě. Ve zmiňovaných posledních dvou případech dochází každý půlrok k obměňování stávající základny dobrovolníků, jelikož předmět DOVYP a Praxe končí s novým semestrem. Studenti Vychovatelství si mohou zvolit doučování v rámci praxe vždy v letním semestru akademického roku. Předmět DOVYP si studenti Ostravské univerzity mohou zapsat kterýkoliv semestr.

V lednu 2007 doučovalo děti 7 dobrovolníků (z toho 6 studentů DOVYP). Během roku byly uzavřeny dobrovolnické smlouvy celkem se 75 novými dobrovolníky. Nárůst byl tedy skoro jedenáctinásobný. Za úspěch považujeme získání velkého počtu dobrovolníků mimo Ostravskou univerzitu v druhé polovině roku. Doučování probíhá především v průběhu školního roku, proto sledované období níže uvedeného grafu kopíruje měsíce školní docházky.

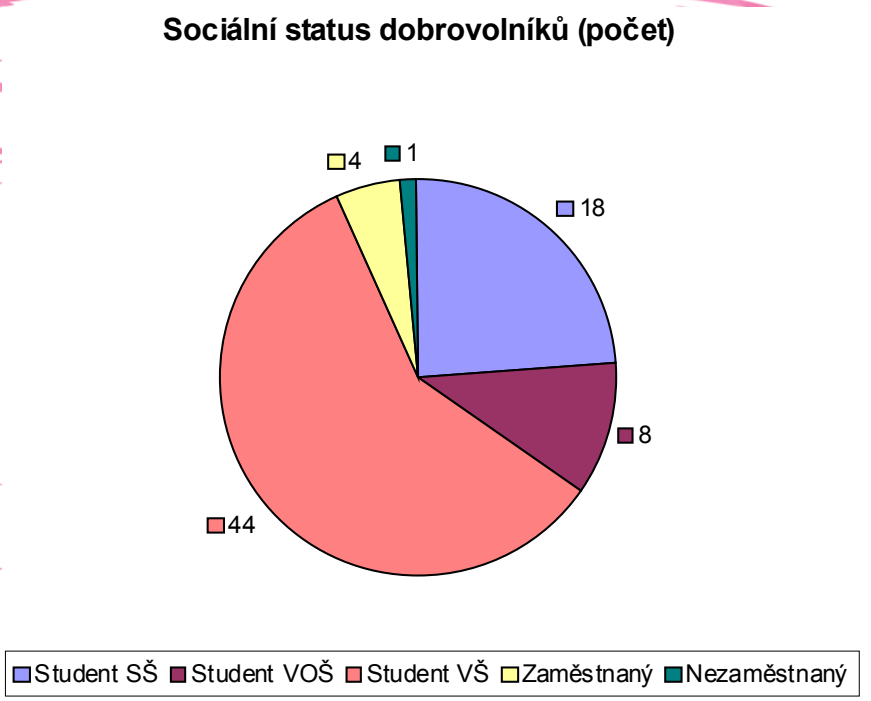

Věkové složení skupiny aktivních dobrovolníků se oproti roku 2006 výrazně změnilo. Došlo k velkému nárůstu počtu dobrovolníků ve věkové kategorii 15-20 let, což vysvětluje získání dobrovolníků mimo Ostravskou univerzitu, tedy z různých středních škol. Také nově přibýly věkové kategorie 31-40 a 41-50 let. Můžeme se domnívat, že u obou věkových kategorií je to způsobeno větším povědomím veřejnosti o této formě trávení volného času a možnosti předávat zkušenosti.

Věkové složení dobrovolníků (počet)

Struktura sociálního statusu našich dobrovolníků. Pokud bychom je zjednodušeně zařadili do tří skupin – studenti, lidé zaměstnaní a lidé nezaměstnaní, pak jsou podle očekávání nejpočetnější skupinou studenti – 94%. Nově jsou zastoupeny také skupiny zaměstnaných a nezaměstnaných dobrovolníků, což považujeme za velmi pozitivní ukazatel v přístupu k národnostním menšinám.

Letošní rok jsme se zaměřili také na zmapování míst, ze kterých se nám dobrovolníci hlásí. Zajímavé je zjištění, že 35% našich dobrovolníků pochází ze vzdálenějších měst a obcí.

Jako nejúspěšnější zdroj pro nábor nových dobrovolníků se v našem případě ukazují letáky (celkem 49%). V pořadí druhou nejvíce zastoupenou kategorií jsou samotní dobrovolníci či lidé z okruhu doučování (celkem 29%). Poté je to prezentace programu, kterou provádí člověk s přímými zkušenostmi z doučování. Další následuje internet a doporučení pedagoga. U kategorie letáky dobrovolníci často dodávali, že leták byl tím, co je zaujalo jako první. Poté vyhledávali bližší informace na internetu a velmi je na našich webových stránkách zaujala sekce „Reflexe studentů“, kde ostatní dobrovolníci popisují své zkušenosti s programem. Právě tyto zprostředkované informace byly rozhodující při navázání spolupráce. Z toho tedy vyplývá, že lidé se pro dobrovolničení rozhodnou daleko spíše na základě něčí osobní zkušenosti.

Zdroje pro nábor dobrovolníků	
Přátelé	30
Letáky, tisk	51
Internet	8
Doporučení pedagoga	5
Prezentace programu	9

DOBROVOLNICKÉ HODINY

Posláním programu „Individuální a skupinové doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí“ je jednak pomoc dětem zvládat učební osnovy daného ročníku ale také kamarádským přístupem dobrovolníka ovlivnit směřování dětí a rozvíjet jejich komunikační a sociální dovednosti. Činnost dobrovolníků v sobě tedy spojuje nejen doučování konkrétních předmětů ale také přípravu různých her a aktivit, které mají hned několik cílů: poutavější přiblížení doučovaného látky, relaxaci dětí a vytvoření přátelského prostředí. Dobrovolníci mohou také využít možnosti navštívit s dítětem nějakou kulturní akci a zúčastnit se připravovaných výletů.

Nástin činností dobrovolníků:

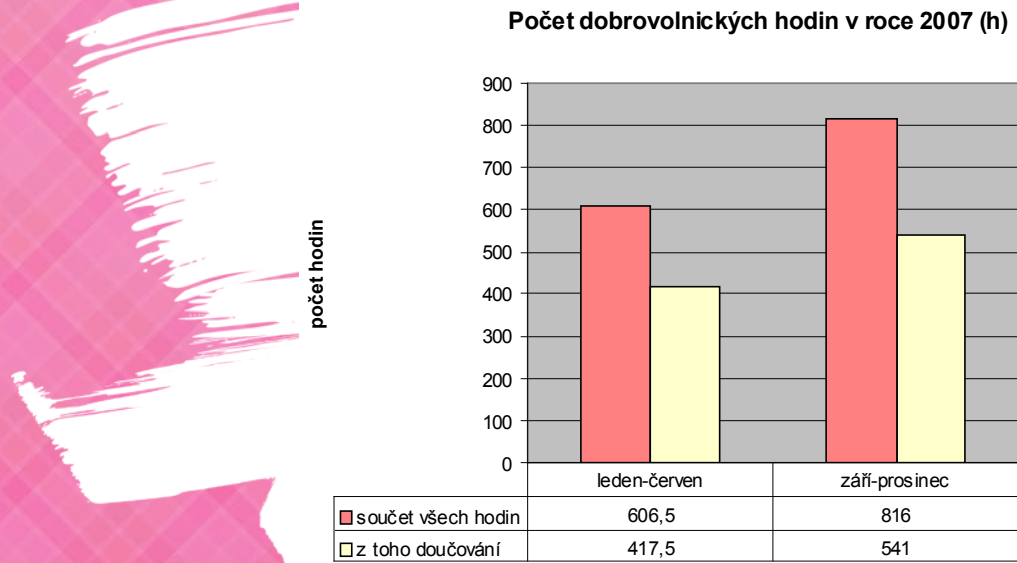
- doučování
- zpěv
- výtvarné činnost
- povídání
- čtení pohádek
- hry
- vaření
- výlety apod.

Dobrovolníci docházejí do rodin, škol či organizací pravidelně minimálně jedenkrát týdně na 1-2 hodiny (podle individuálních možností dobrovolníka i dítěte).

Za rok 2007 odpracovali dobrovolníci celkem 1.422,5 hodin – tj. cca 142 hodin /měsíc. Hodnota dobrovolnické práce za rok 2007 by se dala vyčíslit pomocí výpočtu – 80Kč (průměrné ohodnocení hodiny doučování) x 1.422,5 = 113.800,- Kč.

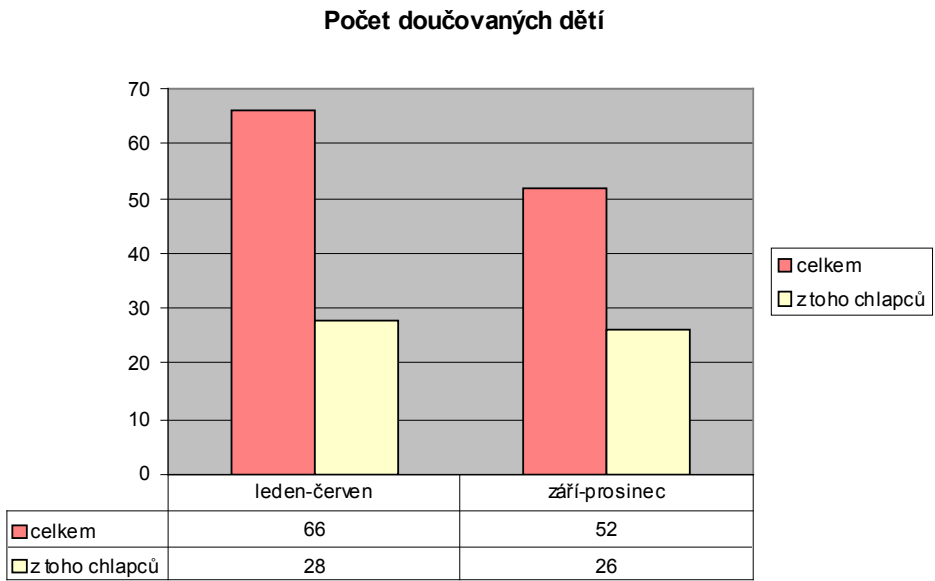
Dobrovolnické hodiny dále dělíme na hodiny, kdy probíhalo doučování a na ostatní hodiny, které zahrnují jiné aktivity (výlety, návštěvy kulturních akcí, apod.). Do dobrovolnických hodin není započítána příprava na doučování, která by jistě celkový výsledek ještě nemálo navýšila.

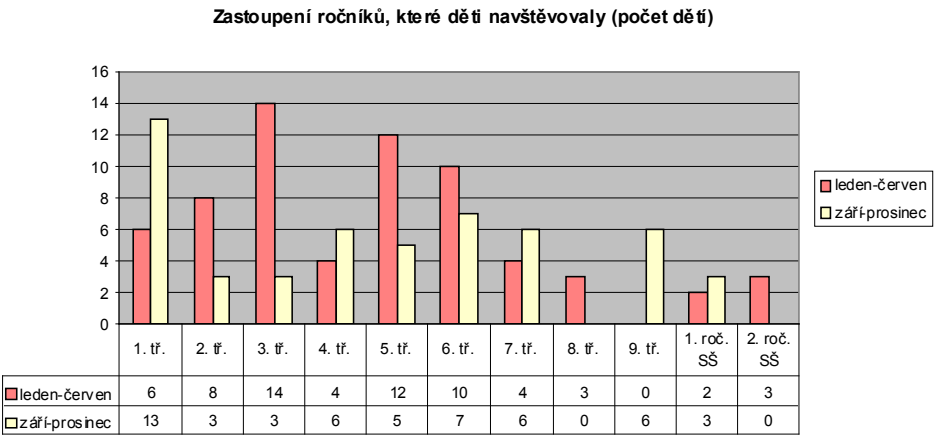
DOUČOVANÉ DĚTI

V roce 2007 bylo celkem doučováno 109 dětí. V grafu jsou zaznamenány počty dětí v jednotlivých pololetích, kdy je výsledek 118. Nejedná se o početní chybu, jelikož devět dětí bylo doučováno v obou školních pololetích. Průměrný počet doučovaných dětí na jednoho dobrovolníka byl v prvním pololetí 2,4 a ve druhém 1,1. Tento výsledek vyplývá z provedených změn v koncepci doučování - v první polovině roku docházeli dobrovolníci převážně do škol, kde doučovali hned několik dětí najednou (často dvě a více). Ve druhé polovině roku se přesunulo doučování zejména do rodin dětí, kde se dobrovolníci většinou věnují pouze jednomu dítěti (popřípadě několika sourozencům).

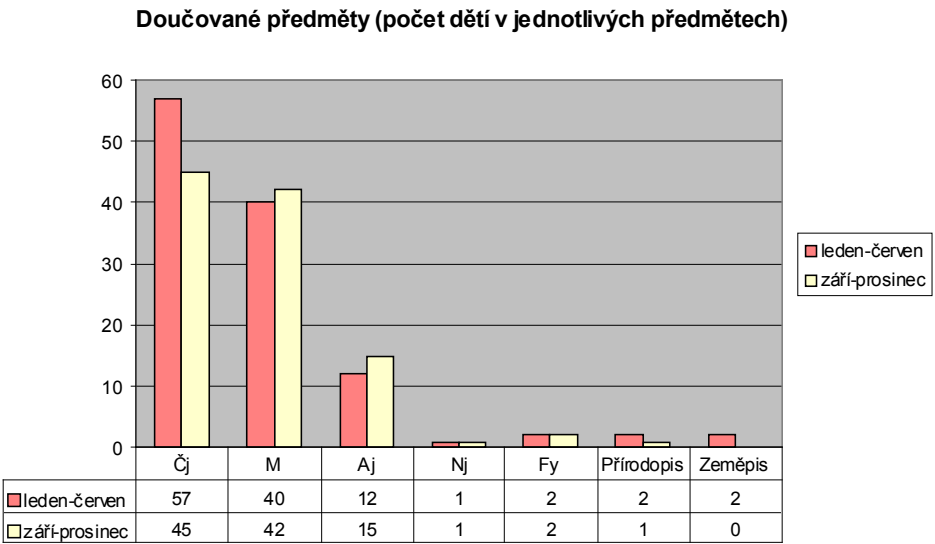

Snažili jsme se vysledovat, zda existuje nějaký kritický ročník, ve kterém mají děti největší zájem o doučování. Z grafu takový výsledek vyčíst nelze, ale z interních materiálů vyplývá:

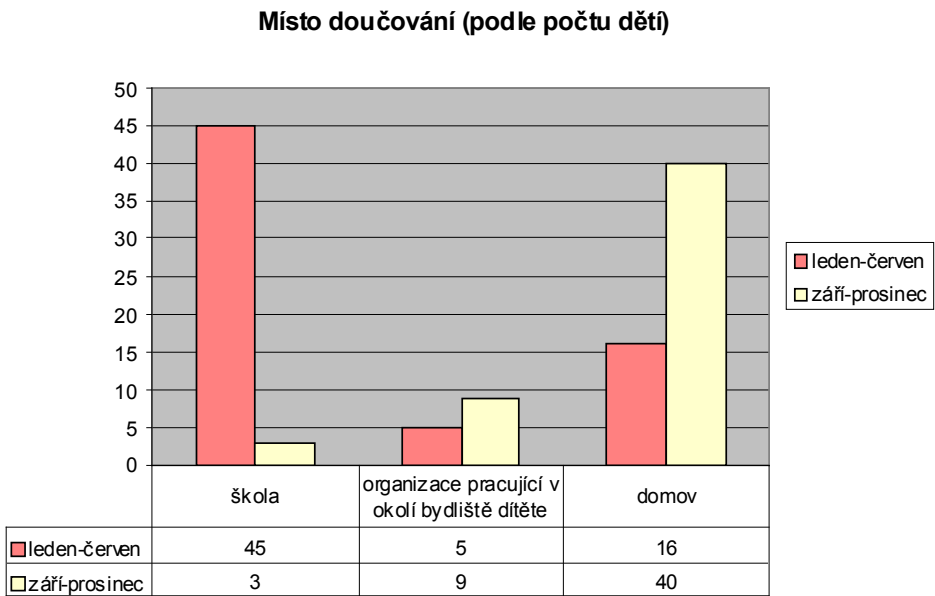
- ➡ v první polovině roku byly doučovány převážně děti, které vybral pedagog a stejně tak jejich doučování inicioval (v několika případech se doučovalo i více než pět dětí ze stejné třídy); klíčem k doučování nebyly vždy jen nedostatečné znalosti žáka
- ➡ ve druhé polovině roku se stalo doučování adresnější, zájem projevovali ti, kteří potřebovali opravdu pomoci s učební látkou
- ➡ druhá polovina roku také odhalila určité limity dobrovolníků a to zejména ve výběru mladších dětí na doučování - dobrovolníci se cítili nekompetentní k doučování dětí z vyšších ročníků (8. a 9. tříd). Právě devátý ročník jsme vyhodnotili jako kritický. Jednak proto, že se hlásilo mnoho zájemců a my mohli zajistit doučování pouze malému počtu, a jednak proto, že doučování v tomto období může být rozhodující pro další životní dráhu dětí (přijímací zkoušky na SŠ).

Mezi nejčastěji doučované předměty patřily v obou pololetích český jazyk a matematika. Velmi často potřebovaly děti pomoc v obou z nich.

Z grafu je patrná změna koncepce doučování – přesun doučování ze školních lavic do rodinného prostředí dítěte.

Lokality, ve kterých doučování probíhalo (počet dětí)	
Ostrava	98
Frýdek - Místek	9
Karviná	2

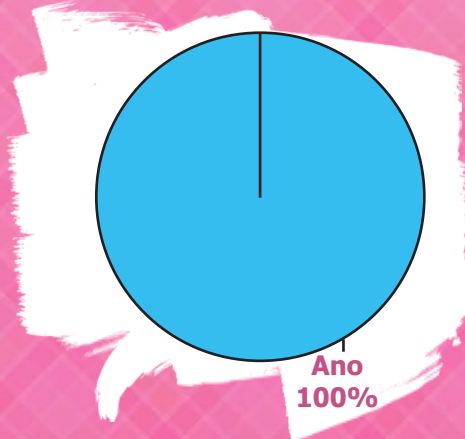
KVALITATIVNÍ VYHODNOCENÍ PROGRAMU – MGR. VERONIKA HOLUBCOVÁ

I. Polostandardizovaný rozhovor pro doučované děti

Výzkumu se celkem zúčastnilo 25 (100%) náhodně vybraných doučovaných dětí. Z toho 15 chlapců a 10 děvčat. Respondenti byli žáky ostravských základních škol. Cílem výzkumu bylo zjistit názory doučovaných dětí na systém doučování (zda je doučování baví, nebaví, jak vnímají dobrovolníka, který je doučuje apod.).

Jaký rozdíl vidí doučování žáci ve školském systému a systému doučování?

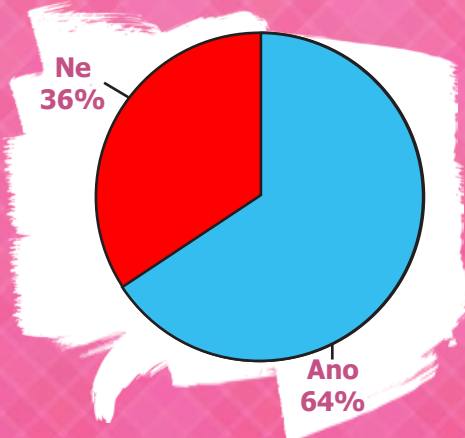
a) Chodíš na doučování rád/a? Proč?

Na otázku „Proč?“ odpovídaly děti následovně:

Protože mě to baví, protože se toho více naučím, je tam větší klid, udělám si v klidu úkoly, jsem připravený na školu, jsou tam dobré učitelky, je tam sranda, protože se mi tam líbí, protože tam chodí i kamarádi, abych se zlepšila ve čtení a psaní, matematice, chci být chytrý apod.

b) Chodíš do školy rád/a? Proč?

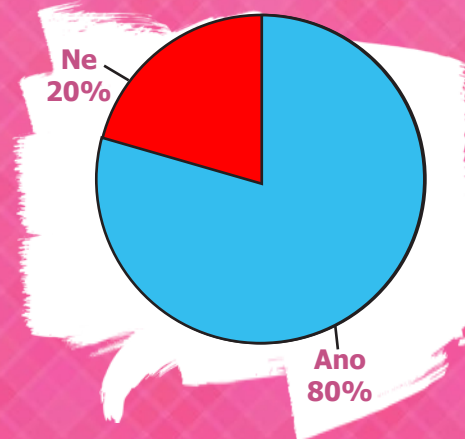

Na tuto otázku děti již odpovídaly odlišně. Zde nebylo tolik kladných odpovědí. 16 dětí (64%) odpovědělo že ano, 9 dětí (36%) ne.

Důvody pro odpověď ano – protože se něco naučím, chci se naučit spoustu věcí, mám hodně spolužáky, jsou to mí kamarádi, protože chci být chytrá, chci být jednou bohatý, nechci být hloupá (nikdo neodpověděl, protože mám rád paní učitelku, nebo protože mám školu prostě rád, líbí se mi tam – nepřátelské prostředí...)

Důvody pro odpověď ne – ve škole nehrajeme hry, nechci se učit, nebaví mě to, učitelé jsou nudní, nerad ráno vstávám, ve škole je nuda, musím se učit, jsou tam samé povinnosti.

c) Vidiš nějaký rozdíl v učení se na doučování a v učení se ve škole?

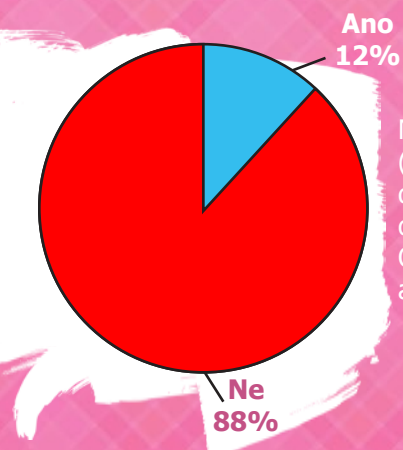
Na tuto otázku odpovědělo 5 (20%) dětí, že nevidí žádný rozdíl, zbytek 20 respondentů (80%), odpověděl, že rozdíly vidí – především v tom, že je jich na doučování méně, že se jim dobrovolník více věnuje, má na ně čas, je hodnější, je to zábavnější, hrají více her, učivo lépe pochopí, doučující dobrovolníci je mají rádi, berou je jako své kamarády nebo příbuzné, na doučování se jim učí lépe a jsou klidnější.

d) Co se ti na doučování nejvíce líbí?

U těchto otázek se vyskytly odpovědi typu, že se dětem líbí dobrovolníci, kteří je doučují, ale především hry, různé křížovky, zpívání apod. Zajímavé bylo zjištění, že respondenti odpovídali, že si s nimi dobrovolníci více povídají, zajímají se o jejich problémy, jsou klidnější a opakují s nimi, vyhovuje jim pomalejší tempo. Celkově se dětem více věnují, což je samozřejmě pochopitelné, protože mají individuálně na děti mnohem více času.

e) Je něco, co se ti na doučování nelíbí?

Na další otázku, zda-li je něco, co se dětem na doučování nelíbí, odpovědělo 22 (88%) dětí, že není nic, co by se jim na doučování nelíbilo. Ostatní 3 (12%) respondenti si stěžovali na délku doučování, že je příliš krátké, že rychle utíká, že je ostatní děti ruší a dobrovolník se jim pak věnuje více, než samotnému dotazovanému dítěti. Odpovědi ale vyznívají opět pozitivně, protože děti chtějí mít na doučování větší klid a chtějí, aby trvalo déle.

f) Zlepšil/a ses v nějakém předmětu díky doučování, jde ti po doučování lépe?

Z výzkumu vyplývá, že všech 25 dětí (100%) odpovědělo ano. Ovšem zde je nutné výsledek výzkumu chápat v rovině subjektivní. Děti si myslí, že se zlepšily, ale na vysvědčení se zlepšení nemusí nijak výrazně projevit. Spíše mají samy ten pocit, že jim doučování pomáhá.

h) Máš rád/a dobrovolníka, který tě doučuje? Proč?

Zde všechny děti 25 (100%) odpověděly ano. Nejčastěji, proč jsou spokojeni s doučujícím dobrovolníkem, odpovídaly – protože je hodný, protože doučování dětí s dobrovolníky baví více a líbí se jim, jak je učí, více se dítěti věnují, je to s nimi zábavné, protože je paní doučovatelka milá a krásná, protože dobrovolníci chtějí, aby byly děti šikovné, pomáhají jim. Děti berou dobrovolníky jako své tety, strýce.

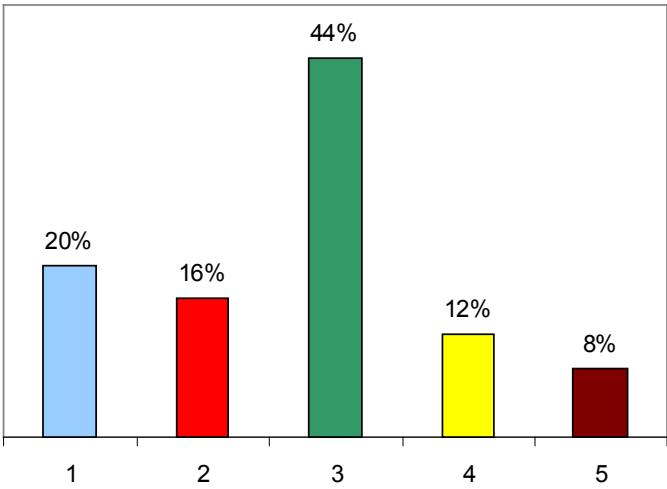

II. DOTAZNÍK PRO UČITELE ZŠ, KTERÍ UČÍ DOUČOVANÉ DĚTI

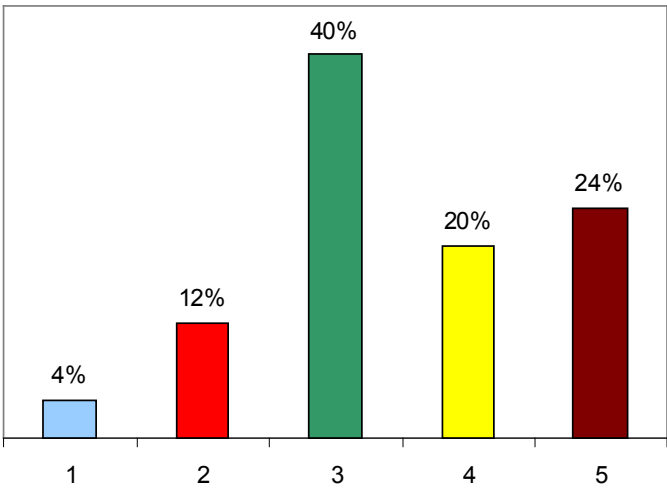
Výzkum byl proveden u 25 respondentů (100%). Ve zkoumaném souboru je 20 žen a 5 mužů. Všichni dotazovaní respondenti pracují jako učitelé na základních školách, které navštěvují doučované děti. Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jaké názory mají učitelé na efektivitu a přínos doučování, kterého se účastní někteří z jejich žáků.

EFEKTIVITA DOUČOVÁNÍ Z POHLEDU PEDAGOGŮ - PŘÍNOS DOUČOVÁNÍ

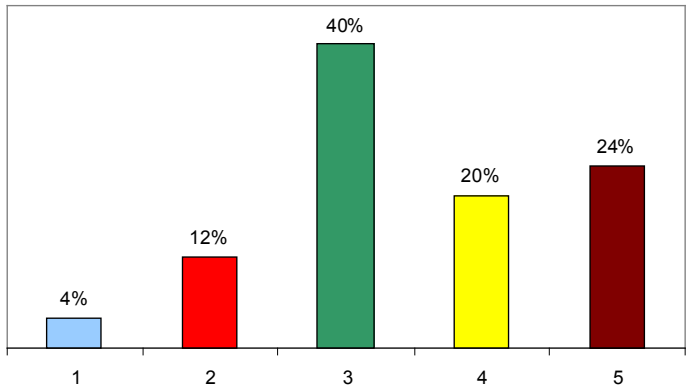
a) Dítě v hodině lépe udržuje pozornost (varianta 5 – největší přínos)

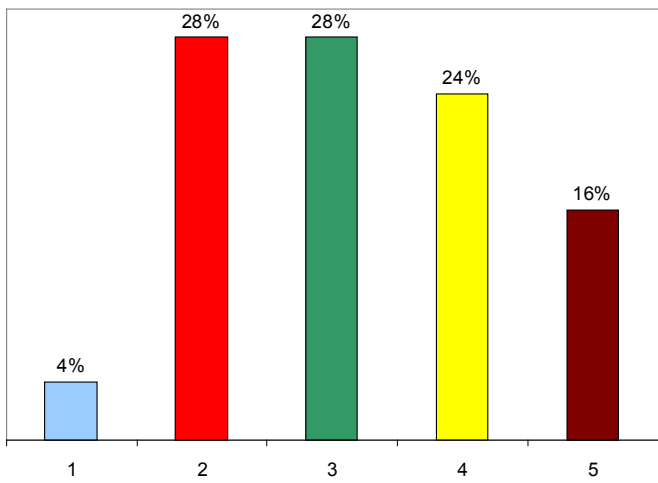
b) Dítě bylo na hodinu lépe připraveno (varianta 5 – největší přínos)

c) Zlepšil se celkový vztah ke vzdělání (varianta 5 – největší přínos)

d) Dítě projevilo větší aktivitu v hodině (varianta 5 – největší přínos)

III. EFEKTIVITA DOUČOVÁNÍ V ČASE Z POHLEDU PEDAGOGŮ

e) S jakou odpovědí se nejvíce ztotožňujete?

VÝLETY

Nedílnou součástí programu doučování jsou také výlety pořádané pro doučované děti a dobrovolníky. V roce 2007 se uskutečnily celkem dva třídní výlety. Cílem společných výletů je posílení sociálních vazeb mezi dobrovolníky a dětmi a tím zefektivnění celého programu. Výlety také přinášejí možnost jak dobrovolníky motivovat k dlouhodobější spolupráci.

Ztracení (Čertovy kameny 18.-20.5.)

Ve spolupráci s organizací Azimut jsme již poněkolkáté pořádali výlet zaměřený na prožitkovou pedagogiku. Cílem takto zaměřených výletů je pomocí netradičních úkolů a aktivit v neobvyklém prostředí rozvíjet osobnost účastníků a spolupráci ve skupině. Důraz je kladen na uvědomění pocitu sounáležitosti, zodpovědnosti, komunikaci a podporu důvěry. Aktivita podporují vědomé zacházení se silnými a slabými stránkami týmu i jednotlivých členů a otevřenost skupinových procesů. Překonání překážky je pro jedince či skupinu simulace určitého problému s cílem nalézt optimální řešení, jak tuto překážku (problém) překonat. A to nejen v časovém horizontu, ale i ve zvoleném způsobu, náročnosti. Výlet byl koncipován na motivy televizního seriálu Ztracení. Děti a dobrovolníci byli vtaženi do příběhu o několika málo šťastlivcích, kteří přežili havárii letadla a nyní se nachází na neznámém ostrově. Jejich úkoly v průběhu výletu byly: prozkoumat tajemný ostrov, procvičit svoji obratnost, naučit a vyzkoušet se spoustu nových věcí, které využijí pro zdárné přežití v přírodě. Dobrovolníci a děti tak hráli hry, učili se střílet z kuše, praskat bičem, putovali noční přírodou, vyzkoušeli si zdolávání lanových překážek za pomoci kamarádů, měli možnost zdolat skálu za pomoci horolezců, navštívili lanové centrum a ranč, zhoupili se na obří houpačce. Na závěr výletu byli všichni z tajemného a nebezpečí skrývajícího ostrova zachráněni panem řidičem autobusu a odnesli si několik praktických odměn (šňůrky na klíče, sešity, tužky, pastelky, apod.)

Tajemství bílé paní z Bartošovic (Bartošovice 7.-9.12.)

Na zámku v Bartošovicích se uskutečnil druhý výlet, který byl realizován za velké pomoci dobrovolníků. Úkolem dětí bylo vysvobodit bílou paní Perchtu ze zakletí. Úkoly jim předával Perchtin vyslanec - rytíř Tomáš. Děti byly rozděleny do skupin a v těch pak společně i jako jednotlivci plnily zadané úkoly, za jejichž úspěšné splnění jim náležel určitý počet magických předmětů. Cílem bylo nasbírat co nejvíce předmětů a spolu s ostatními skupinami tak nashromáždit dostatečný počet k vysvobození bílé paní, která bloudila bartošovickým zámekem. Děti se tak staly na 3 dny komtesami a rytíři a jako takoví museli bojovat za svůj šlechtický rod. Pro děti bylo připraveno množství her a činností. Vyráběly erby, poznávaly zpěvavé ptáky, odlévaly stopy zvířat, utkávaly se s ostatními vznešenými rody v chytrosti i hbitosti, připravovaly překvapení pro Mikuláše, anděla a čerta, připravovali dárky k uvítání vánoc a luštily tajné zašifrované zprávy. Perchtu se nakonec podařilo vysvobodit a děti byly za své úsilí odměněny sladkostmi a pomůckami do školy. Na cestě zpět jsme navštívili Technické muzeum v Kopřivnici.

PODĚKOVÁNÍ

V první řadě patří poděkování všem dobrovolníkům – lidem s velkou vůlí pomáhat, kteří své dobré úmysly neváhají uskutečnit. Poděkování patří také lidem, kteří se zasloužili o zabydlení a rozvoj dobrovolnického programu nejen na Ostravské univerzitě – odborným garantům: PhDr. Miriam Prokešové Ph.D., PhDr. Gabriele Bolkové a Bc. Lýdii Poláčkové.

Za spolupráci děkujeme těmto organizacím, společnostem, institucím, školám a jednotlivcům:

Ostravská univerzita
Vzájemné soužití, o.s.
YMCA Ostrava
Salesiánské středisko volného času
Rodinné centrum Ostrava-Jih
ZŠ Karasova
ZŠ Chrustova
ZŠ Kunčičky
Společně-Jekhetane, o.s.
SŠSS Ostrava-Hrabůvka
Slezská diakonie
Centrom, o.s.
Bílý nosorožec, o.p.s.
Pedagogicko-psychologická poradna Ostrava-Zábřeh
Azimut
Vesnička soužití
Dům na půl cesty
Dům dětí a mládeže Ostrčilova
Záchraná stanice ptactva Bartošovice
Lanové centrum Jeseníky
Magistrátu města Frýdku-Místku

Za pomoc děkujeme také:

Paní Olze Pelechové
Paní Libuši Juščíkové
Panu Petru Vaškovi

Za materiální podporu děkujeme firmám:

Web 2 Way c.z.
US Action, s.r.o.
Poštovní spořitelna

Finančně program podpořili:

Statutární město Ostrava
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROGRAMU

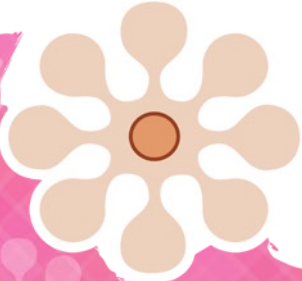
PŘÍJMY	
Statutární město Ostrava	250.000,00
MŠMT	85.000,00
Příspěvky na výlety	1.700,00
Příjmy celkem	336.700,00
NÁKLADY	
Kancelářské potřeby (materiál na doučování)	33.765,00
DDHM	18.228,00
Knihy, časopisy, publikace	10.428,50
Potraviny	2.855,00
Cestovné	6.573,50
Telefonní poplatky	7.500,00
Poštovné	855,50
Účetní služby	15.000,00
Software	60,50
Ubytování (výlety)	15.380,00
Stravování (výlety)	23.886,50
Doprava (výlety)	16.074,00
Nájemné	1.200,00
Bankovní služby	1.845,40
Inzerce a propagace	15.865,00
Kopírování	9.960,50
Pojištění	2.400,00
Oblečení dobrovolníků	14.994,00
Vstupné	6.119,00
Správní poplatky	115,00
OON	136.700,00
Náklady celkem	339.805,40

*Učit lze slovy,
vychovávat jen příkladem.*

J.A. Komenský

S.T.O.P., občanské sdružení

Registrace:

26. 1. 2001 u Ministerstva vnitra ČR
VS/1-1/45 897/01-R
ČR

Působnost:

Sídlo a adresa:

Ostrčilova 19,
702 00 Ostrava-Moravská Ostrava
608 920 941

Telefon:

E-mail:

Webové stránky:

IČ:

Bankovní spojení:

Číslo účtu:

s-t-o-p@s-t-o-p.cz

www.s-t-o-p.cz

26516594

Poštovní spořitelna, pobočka Ostrava

214873288/0300

